

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่	ปีที่ 39	ฉบับที่ 13957	หน้า 3
------------------------------	--------	-------------	------------------	-----------

การทำนาในดินแดนล้านนามีหลากหลายลักษณะ มากมายวิธี มักขึ้นอยู่กับสภาพเนื้อดินที่จะเอาพื้นที่มาทำนา บางแห่งเป็นที่ดอนสูงก็เรียกกันว่า นาดอน บางแห่งเป็นที่ลุ่มน้ำขังก็เรียกกันว่า นาหัง แต่มีบางพื้นที่เนื้อดินยุ่ยเปื่อยเหลวและหากมองดูภายนอกคล้ายกับว่ามันเป็นเนื้อนาธรรมดา ๆ นี่เอง แต่เราไปปลูกก็จะถูกโคลนดูดหล่มบับ บางแห่งลึกถึงคอ พื้นที่นี้เองเรียกกันว่า นาปง

ภาษิตล้านนามักกล่าวกันว่า "ควายเผ่าหล่มปง" หมายความว่า คนแก่หรือผู้ที่มีความรู้มักประมาทจนเกิดความเสียหาย บางครั้งก็เอาตัวไม่รอด ดังควายแก่ที่รู้ยู่อยู่ที่ใดดินหล่ม แต่ก็ยังลงไปจนถูกโคลนปงดูดกลืนขึ้นไม่ได้ เรียกกันว่า ควายหล่มปง

หากเมื่อใดควายหล่มปง ผู้คนจะช่วยกันลุยโคลนหรือขี่เปือะลงไปมัดช่วยกันดึงขึ้นมา แต่ด้วยควายตัวใหญ่ เท้าจมดินปงจึงไม่สามารถขยับเขยื้อนตัวได้จึงยกเท้าขึ้นที่สุดก็ต้องปาด โดยรอให้ตายคาปงจึงช่วยกันปาดเนื้อขึ้นมา แต่หาก

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่	ปีที่ 39	ฉบับที่ 13957	หน้า 3
-------------------------------------	--------	--------------------	-------------------------	------------------

ปง ชื่อนาคนล้านนา พระญาการทำนาในที่เหน็ดดินหล่ม

เป็นปัจจุบันเจ้าของคงจะจ้างรถยกมายกควายเจ้ากรรมช่วยชีวิตมันออกมา

วกมากล่าวถึงนาปง เป็นนาที่เจ้าตั้งมีพระญาปัญหาในการทำนาปง โดยต้องรู้จักวิธีว่าเมื่อใดควรจะทำ เมื่อใดควรที่จะปลูกข้าว เมื่อใดควรที่จะลงไปเก็บเกี่ยวแล้วแต่ต้องอาศัยปัญญา ในการรอการสังเกตพื้นที่เพื่อมิให้เป็นอันตรายแก่ตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถใช้พื้นที่นาปลูกข้าวได้ดีและเกิดผลตามต้องการ

หลายแห่งเรามักได้ยินชื่อนา ชื่อหมู่บ้าน เช่นหมู่บ้านปงป่าแถม บ้านปงน้อย ชื่อเหล่านี้ล้วนแล้ว

แต่บอกลักษณะของพื้นที่เหน็ดดินในนา บางแห่งเหน็ดดินนาปงมีสีดำล้าสนิท หากเหน็ดดินอย่างนี้ก็มีประโยชน์ในการนำเหน็ดดินมาปั้นหม้อ เมื่อเผาแล้วจะได้หม้อที่สวยงาม เพราะเหน็ดดินละเอียดอ่อน แต่หากเป็นหน้าแล้งเหน็ดดินแห้งผากเหน็ดจะแตกระแหงเป็นร่องกว้างกว่าผืนนาทั่วไป

นาปงในที่อื่น ๆ มีบ้างไหม ? มีครับแต่ในท้องถิ่นอื่น ๆ เขาเรียกกันว่า นาพลูหากเป็นที่กว้างไม่ใช้นาเรียกกันว่าป่าพรุ

แหล่งข้อมูล ภาพนาปง หรือนาพรุ ใน อ. สันกำแพง จ. เชียงใหม่. นิคม พรหมมาเทพย์

ตัวอย่างนาปงหรือนาพรุ

